WYSTAWA „PRZYSZŁYM POKOLENIOM. 60 LAT MISJI NARODOWEGO INSTYTUTU DZIEDZICTWA” NA I OPOLSKIM ETNOFESTIWALU NA ZAMKU W NIEMODLINIE

Posted on 9 sierpnia 2022

15 sierpnia na Zamku Książęcym Niemodlin odbędzie się I Opolski EtnoFestiwal – święto opolskich tradycji dziedzictwa kulturowego. Podczas festiwalu zostanie również zaprezentowana wystawa *„Przyszłym pokoleniom. 60 lat misji Narodowego Instytutu Dziedzictwa*”.

Twórcy ludowi i kontynuatorzy opolskich tradycji zaprezentują się w poniedziałek, 15 sierpnia 2022 r. na Zamku w Niemodlinie. Na festiwalu zostaną zaprezentowane opolskie tradycje wpisane na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Będzie to też wyjątkowa sceneria do świętowania na Opolszczyźnie jubileuszu 60–lecia misji Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Organizatorami wydarzenia jest Narodowy Instytut Dziedzictwa, Fundacja na rzecz Zamku Książęcego Niemodlin 1313 oraz gmina Niemodlin.

Pracownia Terenowa Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Opolu istnieje od 2006 roku, kiedy funkcjonowała pod nazwą Regionalnego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków. Główną misją Ośrodka są działania promujące i dokumentujące dziedzictwo materialne i niematerialne województwa opolskiego. Zaangażowanie pracowników opolskiej Pracowni w wspieranie lokalnych społeczności w działaniach promujących dziedzictwo kulturowe Śląska Opolskiego zaowocowało największą w kraju ilością wpisów na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego, a także wpis na Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości UNESCO.

- Województwo opolskie, to teren bogaty w zabytki, a jeszcze bardziej obfity w tradycje i zwyczaje stanowiące tak ważne dziedzictwo niematerialne Polski. Tylko z tego terenu na Krajową Listę Zabytków wpisanych zostało już jedenaście zwyczajów, a wkrótce pojawią się na niej kolejne. Wśród już obecnych tradycji z terenów województwa opolskiego, na szczególną uwagę zasługują piękne pisanki, tradycje związane z obchodami Świąt Bożego Narodzenia, a także wpisane na Reprezentatywną listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości, prowadzoną przez UNESCO obrzędy układania kwietnych dywanów m.in. w Kluczu, Olszowej, Zalesiu Śląskim i Zimnej Wódce. – podkreśla dr hab. Katarzyna Zalasińska – dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Tradycje zielarskie i ziołolecznicze w Niemodlinie zaowocowały przygotowaniem wniosku (wspólnie z depozytariuszami z Rozmierzy, Kadłuba i Dobrzenia Wielkiego) o wpis zielarstwa i ziołoleczniczta na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa

kulturowego. Praca ta zostanie zaprezentowana podczas EtnoFestiwalu.

Zielarstwo i ziołolecznictwo związane jest od wieków z krainą Borów Niemodlińskich. Zamek Książęcy Niemodlin posiadał wyodrębniony ogród ziołowy, co zostało utrwalone na dawnych rycinach Glaubitza. Uprawiano zioła na użytek własny w celach leczniczych, kulinarnych, ozdobnych. Naturalne zasoby przyrodnicze okolicznych lasów i łąk obfitowały w zioła, które później uprawiane w przydomowych ogródkach stawały się domowa apteką. Stąd na Zamku 15 sierpnia odbywało się *„Zamkowe Święto Ziół”*, w tym roku przekształcone na I Opolski EtnoFestiwal.

– Naszym celem jest zaprezentowanie wielkiego bogactwa dziedzictwa kulturowego naszego regionu, ale ważna jest się również integracja depozytariuszy z listy. Chcemy, aby nasi lokalni twórcy poznali się, być może zaprzyjaźnili i następnie współpracowali wspierając się w działaniu oraz promocji regionalnych tradycji. Niezwykle gościnne podwoje niemodlińskiego zamku są idealnym ku temu miejscem. – podkreśla Kierownik Oddziału Terenowego NID w Opolu – dr Joanna Banik, która brała również udział w działaniach dążących do wpisania na Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości UNESCO tradycji układania dywanów kwiatowych na procesje Bożego Ciała. Wspólna inicjatywa mieszkańców tych pięciu miejscowości, została zakończona sukcesem i wpisem dziedzictwa niematerialnego na listę w grudniu 2021 roku.

Data wydarzenia nie została wybrana przypadkowo. Wyrasta z tradycji ziołolecznictwa i słynnych bukietów Matki Boskiej kultywowanych na tym terenie. Ludzie żyjący dziesiątki lat temu uważali, że najbardziej skuteczne są rośliny poświęcone. Zwłaszcza te, które składają się na wianki lub bukiety święcone i przynoszone do kościoła w święto Matki Boskiej Zielnej.

I Opolski EtnoFestiwal na Zamku w Niemodlinie

I Opolski EtnoFestiwal będzie się odbywał **15 sierpnia 2022 w godz. 10.00-23.00**, ale już 14 sierpnia poprzedzą go wydarzenia towarzyszące. Uczestnicy EtnoFestiwalu będą mieli okazję do wzięcia udziału w warsztatach kulinarnych, zielarskich i rękodzielniczych, układania pamiątkowego dywanu kwietnego, oraz wysłuchać prezentacji o lokalnych tradycjach, obejrzeć mapping czy wysłuchać koncertu, dodatkową atrakcją będzie możliwość zwiedzania Zamku.

https://www.youtube.com/watch?v=93yxR-WznjE

15 sierpnia o godz. 14.00 **odbędzie się otwarcie wystawy „Przyszłym pokoleniom. 60 lat misji Narodowego Instytutu Dziedzictwa”**, a wraz z nim prezentacja działalności opolskiej Pracowni Terenowej Narodowego Instytutu Dziedzictwa.
W otwarciu udział wezmą:
Sławomir Kłosowski – Wojewoda Opolski
dr hab. Katarzyna Zalasińska – Dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa,
Elżbieta Molak – Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków,
Dorota Koncewicz – Burmistrz Niemodlina,
Joanna Kardasińska – Prezes Fundacji na rzecz Zamku Książęcego Niemodlin 1313
Wiesław Skrzypek – Nadleśniczy z Nadleśnictwa Tułowice.

15 sierpnia o godz. 15.00 odbędzie się uroczyste otwarcie I Opolskiego EtnoFestiwalu, w którym udział wezmą również Joanna Cicha-Kuczyńska – radca Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego ds. UNESCO oraz prof. Katarzyna Smyk – Przewodnicząca Rady ds. dziedzictwa niematerialnego przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Wystawa „*Przyszłym pokoleniom. 60 lat misji Narodowego Instytutu Dziedzictwa*" odwiedza okolice Opola już po raz drugi. W czerwcu i lipcu można było ją oglądać w centrum Opola. 22 czerwca b.r. obok gmachu Filharmonii Opolskiej odbył się briefing prasowy podsumowujący 60 lat misji Narodowego Instytutu Dziedzictwa, w którym udział wziął prof. dr hab. Piotr Gliński – wiceprezes Rady Ministrów, minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Zamek książęcy Niemodlin jest jednym z ważniejszych zabytków na mapie dziedzictwa materialnego województwa opolskiego. W średniowieczu zamek był jednym z najważniejszych obiektów w granicach piastowskiego księstwa opolskiego, a po śmierci Bolka I w 1313 r. stał się siedzibą udzielnego księstwa niemodlińskiego, którą pozostawał do 1460 r. Na obecną substancję zabytkową zespołu zamkowego składają się obiekty wznoszone od XV do pierwszej połowy XX wieku. W stylistycznej różnorodności powstałych w tym okresie zabudowań, wyróżnia się bryła Zamku Głównego z zachowanymi i włączonymi reliktami późnogotyckiego założenia.

– Zamek Książęcy Niemodlin to obiekt o niezaprzeczalnych walorach artystycznych, historycznych i naukowych – te jego wartości występujące łącznie i udokumentowane pozwalają ubiegać się o objęcie ochroną zabytków o historycznym znaczeniu. Nasz Zamek to jeden z najlepiej zachowanych w substancji autentycznej i najbardziej reprezentatywnych – w kontekście rozwoju przestrzennego obiektów architektury rezydencjonalnej na terenie historycznego Górnego Śląska. Wyjątkową wartością jest otoczenie zespołu zamkowego oraz jego związek przestrzenny z miastem lokacyjnym, którego pierwotne rozplanowanie wrzecionowate, tzw. ulicówka jest doskonale zachowane po dziś dzień, co było jedynym takim przypadkiem w polskiej części historycznego Górnego Śląska. Liczymy bardzo, że te walory zostaną uznane przez specjalistów i nasz zamek wkrótce uzyska status Pomnika Historii, gdyż Zamek w Niemodlinie to obiekt, w którym zapisała się historia regionu, Polski i Europy – zaznacza Joanna Kardasińska, Prezes Fundacji na rzecz Zamku Książęcego Niemodlin 1313.

Instytut Dziedzictwa Narodowego świętuje 60–lecie działalności

Narodowy Instytut Dziedzictwa pełni ważną misję dbania o ochronę dziedzictwa kulturowego Polski, zarówno materialnego i niematerialnego.
Zadaniem NID jest dbanie o zrównoważoną ochroną dziedzictwa kulturowego poprzez wyznaczanie i nadzorowanie standardów ochrony oraz konserwacji zabytków, a także prowadzenie działań edukacyjnych, mających na celu upowszechnianie wiedzy i znaczenia dziedzictwa narodowego. Instytutu posiada 15 oddziałów terenowych w całym kraju. Narodowy Instytut Dziedzictwa kieruje się takimi wartościami, jak: tradycja i rozwój, niezależność i wiedza, służba i edukacja oraz pracownicy i zasoby.

– Narodowy Instytut Dziedzictwa stanowi wsparcie dla Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz służb konserwatorskich. Każdego dnia nasz zespół, składający się m.in. z konserwatorów, historyków sztuki archeologów, dba o zachowanie dla przyszłych pokoleń najpiękniejszych polskich tradycji oraz odpowiednią ochronę zabytków. Oprócz gromadzenia i udostępniania dokumentacji będącej podstawą wpisania zabytków do rejestru oraz Krajowej Ewidencji Zabytków, uczestniczymy również w przygotowaniu wniosków o wpisanie polskich zabytków na Listę dziedzictwa światowego UNESCO czy też opiniujemy wnioski dla obiektów ubiegających się o miano Pomnika Historii. Prowadzimy również szereg działań edukacyjnych jak np. organizacja Europejskich Dni Dziedzictwa - cyklicznego projektu kulturalno-społecznego. W ramach NID funkcjonuje również Centrum Pomocy dla Kultury na Ukrainie. Lista podejmowanych przez nas aktywności jest o wiele dłuższa, cel jest jednak jeden - zachowanie dla przyszłych pokoleń spuścizny kulturowej Polski, która stanowi integralną część naszej historii - podkreśla dr hab. Katarzyna Zalasińska - dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Narodowy Instytut Dziedzictwa jest kontynuatorem działalności utworzonego w 1962 roku Ośrodka Dokumentacji Zabytków. W 2002 roku został on połączony z Ośrodkiem Ochrony Zabytkowego Krajobrazu, a nazwę zmieniono na Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków. Kolejnym krokiem było przyłączenie do KOBiDZ Ośrodka Ochrony Dziedzictwa Archeologicznego. Skupione instytucje z dniem 1 stycznia 2011 roku zyskały obecną nazwę - Narodowy Instytut Dziedzictwa. Instytucja znajduje się pod zwierzchnictwem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Pracownia Terenowa Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Opolu

Pracownia Terenowa Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Opolu istnieje od 2006 roku, kiedy funkcjonowała pod nazwą Regionalnego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków. Pod obecną nazwą działa od 2011 roku. Główną misją Ośrodka są działania promujące i dokumentujące dziedzictwo materialne i niematerialne województwa opolskiego. Jak podkreśla dr Joanna Banik - kierownik Oddziału Terenowego NID w Opolu:

- Ośrodek Terenowy NID w Opolu funkcjonuje od 16 lat. Zespół tworzą specjaliści różnych dziedzin naukowych, których interdyscyplinarność umożliwia nam zbudowanie wykwalifikowanego zespołu ds. badań i dokumentacji zbiorów. Od 2006 roku stoimy na straży dziedzictwa w województwie opolskim. Badamy, pomagamy i współpracujemy z lokalnymi społecznościami, z samorządami, instytucjami kultury oraz z właścicielami zabytków. Pracujemy na rzecz lokalnego dziedzictwa – zarówno materialnego, niematerialnego, jak i archeologicznego, aby pozostawić je przyszłym pokoleniom.

Dobra współpraca z samorządem gminy Niemodlin zaowocowała niezwykłym wyróżnieniem Narodowego Instytutu Dziedzictwa – instytucja kultury została patronem ronda na obwodnicy miasta. Była to inicjatywa pani burmistrz Niemodlina Doroty Koncewicz.

Jubileusz 60-lecia Narodowego Instytutu Dziedzictwa obchodzony jest pod Honorowym Patronatem Prezydenta RP Andrzeja Dudy.

Wydarzenia organizowane w ramach Jubileuszu 60 lat misji NID finansowane są ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Patron medialny Jubileuszu 60 lat misji NID:

POLSKIE RADIO

Organizatorzy:
Narodowy Instytut Dziedzictwa 60 LAT MISJI
I OPOLSKI
ETNO
FESTIWAL
15/08
2022
PROGRAM ETNOFESTIWALU
15/08/2022
ZAMEK W NIEMODLINIE
10:00 | Otwarcie Bram Zamkowych
10:00-18:00 | Zwiedzanie Zamku z przewodnikiem, pokaz instalacji kwiatowych*
10:00-18:00 | Warsztaty zamkowe: zielarskie – bukiety Matki Boskiej, wikliniarstwo, ceramika, decoupage
10:00-22:00 |Stoiska z lokalnymi produktami: karp niemodliński, dziczyzna, zioła, napary, miody, sery, rękodzieło, kwiaty i rośliny ozdobne
14:00 | Otwarcie wystawy:
„Przyszłym pokoleniom. 60 lat misji Narodowego Instytutu Dziedzictwa"
16:00 | OTWARCIE I OPOLSKIEGO ETNOFESTIWALU
16:00-18:30 | Prezentacje lokalnych tradycji
18:30 | Warsztaty kulinarne – przygotowanie zupy rybnej i degustacja potraw w tym m.in. „Karpia Niemodlińskiego"
19:30 | Wspólne ułożenie pamiątkowego dywanu kwietnego
20:00-21:30 | Koncert Julii Doszny (kaplica zamkowa)
21:40 | Mapping – przedstawienie muzyki i światła na elewacji Zamku
22:00 | Biesiada
www.zamekniemodlin.pl
informacje/rezerwacje +48 536 800 250
*wymagana rezerwacja, wejścia biletowane
WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE
14/08/2022
ZAMEK W NIEMODLINIE
10:00 | Otwarcie Bram Zamkowych
10:00-18:00 | Zwiedzanie Zamku z przewodnikiem*
14:00-18:00 | Warsztaty zamkowe: wikliniarstwo, ceramika
21:00 | Plenerowe kino pod gwiazdami – pokaz filmu Jasminum J.J. Kolskiego*
15/08/2022
KOŚCIÓŁ PARAFIALNY PW. WNIEBOWZIĘCIA N.M.P.
12:00 | Msza odpustowa w Kościele Parafialnym pw. Wniebowzięcia N.M.P. w Niemodlinie
15:00-16:00 | Koncert organowy „Magnificat anima mea Dominum" – wykonawca Michał Blechinger
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Narodowy Instytut Dziedzictwa 60 LAT MISJI
nid.pl
Partnerzy:
Opolszczyzna
Instytut Śląski
Media:
TVP3 OPOLE
nto
Radio Opole
OPOWIECIE.INFO